

Dr hab. Paweł Gusnar, prof. UMFC
Dziedzina: sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka
Adres do korespondencji:

Warszawa, dnia 13 marca 2017 roku

Recenzja pracy doktorskiej mgr. Macieja Kocińskiego

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu – Wydział Instrumentalny, **pismo z dnia 24 lutego 2015 roku**, zlecenie podjęte na podstawie **Ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki** (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1852) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 03.10.2014 roku w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2014 poz. 1383).

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia **23 lutego 2015 roku** w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pana **mgr. Macieja Kocińskiego** z dnia **15 stycznia 2015 roku** przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka
- wyznaczenia recenzentów

W świetle Ustawy z dnia 14 marca 2013 roku – **Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki** (Dz. U. nr 65. poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1–3) Rada Wydziału Instrumentalnego posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez przewodniczącego Rady pisma, sygnowanego datą 24 lutego 2015 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej Pana **mgr Macieja Kocińskiego**, **pt. *Język, środki wyrazu i koncepcje twórcze we współczesnej muzyce improwizowanej w odniesieniu do stosowanej przeze mnie techniki saksofonowej, własnych kompozycji oraz autorskich aranżacji standardów jazzowych*** została dołączona następująca dokumentacja z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego w dniu 23 lutego 2015 roku:

- wyciąg z protokołu Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 23 lutego 2015 roku,
- lista obecności członków Rady w dniu 23 lutego 2015 roku,
- uchwała o wszczęciu przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych i wyznaczeniu promotora,
- uchwały o wyznaczeniu recenzentów,
- protokoły Komisji Skrutacyjnej,
- lista *Minimum kadrowego* w dniu wszczęcia przewodu,
- 1 egz. pracy doktorskiej wraz z dokumentacją.

Wyniki głosowania dotyczącego wszczęcia przewodu doktorskiego i wyznaczenia promotora

Liczba uprawnionych członków Rady – 22

Obecnych uprawnionych członków Rady – 12

Oddano głosów ważnych – 12

Za wszczęciem przewodu doktorskiego i wyznaczeniem promotora – 12

Głosów wstrzymujących się – 0

Głosów przeciwnych – 0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Wyniki głosowania dotyczącego wyznaczenia recenzentem mej osoby

Liczba uprawnionych członków Rady – 22

Obecnych uprawnionych członków Rady – 12

Oddano głosów ważnych – 12

Za wyznaczeniem recenzenta mej osoby – 12

Głosów wstrzymujących się – 0

Głosów przeciwnych – 0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust. 2 pkt. 2, Rada Wydziału Instrumentalnego podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej dla Pana mgr Macieja Kocińskiego.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan Maciej Kociński [REDAKTOR] Ukończył studia w Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu na Wydziale Instrumentalnym w specjalności gra na klarnecie z wynikiem bardzo dobrym. Tytuł magistra sztuki uzyskał w roku 1999. Po ukończeniu studiów w Poznaniu, odbył studia na Wydziale Kompozycji, Teorii Muzyki i Edukacji Muzycznej, studia wyższe uzupełniające magisterskie na kierunku Jazz i muzyka estradowa, specjalność saksofon w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Tytuł magistra sztuki uzyskał w 2004 roku.

Kandydat był związany pracą jako artysta i pedagog:

- w latach 1999–2000 z PPSM nr 1 im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu (nauczyciel saksofonu),
- w latach 2001– nadal z ZSM w Poznaniu (nauczyciel klarnetu i saksofonu),
- w roku 2008 z PPSM im. T. Szeligowskiego w Poznaniu (prowadzenie zespołu muzyki rozrywkowej),
- od września 2012 roku z Akademią Muzyczną im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu – Zakład Jazzu i Muzyki estradowej: wykładowca w specjalnościach saksofon jazzowy oraz zespoły kameralne,
- od 1994 roku solista Orkiestry Zbigniewa Górnego,
- od 2002 roku lider kwartetu Soundcheck,
- od 2009 roku członek orkiestry Kukla Band,
- od 2011 roku lider Kocin Kociński Trio.

Artysta ma na swoim koncie liczne nagrania i koncerty z takimi artystami jak: Krzysztof Herdzin, Adam Sztaba, Tomasz Szymuś, Maria Schneider, Gary Guthaman, Adam Bałdych, Jerzy Milian, Kuba Badach, Poluzjanci, Ewa Bem, Hanna Banaszak, Ania Szarmach, Gordon Haskell i wielu innych. Brał udział w kilkudziesięciu sesjach nagraniowych i ponad 100 programach telewizyjnych. Zagrał setki koncertów

w Polsce, Czechach, Niemczech, Austrii, Rosji, Ukrainie, USA, Kanadzie, Węgrzech, Słowacji, Rumunii, Bułgarii, Chorwacji, Szwecji. Prowadzi ożywioną działalność edukacyjną, propagującą muzykę improwizowaną dla dzieci szkół podstawowych oraz gimnazjów i liceów przy współpracy ze Stowarzyszeniem ASTIGMATIC. Ma na swoim koncie ponad 100 aranżacji piosenek dla dzieci. Współpracuje z Fundacją Muzykoludzie promującą edukację muzyczną wśród dzieci i młodzieży. Wśród licznych osiągnięć artystycznych na szczególną uwagę zasługują: Grand Prix na Międzynarodowym Konkursie w Usti nad łabą (2004 rok), Nagroda Indywidualna na Bielskiej Zadymce Jazzowej w Bielsku Białej (2005 rok), Grand Prix oraz indywidualne wyróżnienie na Festiwalu Jazz nad Odrą we Wrocławiu (2005 rok), II nagroda na Krokus Jazz Festiwal w Jeleniej Górze (2005 rok), Klucz do kariery podczas XXXI edycji Festiwalu w Gorzowie Wielkopolskim (2005 rok), Nagroda publiczności na Międzynarodowych zmaganiach jazzowych w Szczecinie (2005 rok).

Ponadto był trzykrotnie nominowany do nagrody przemysłu fonograficznego Fryderyk: w 2011 i 2012 roku w kategorii Jazzowy Kompozytor Roku, zaś po wydaniu autorskiego albumu w kategorii Jazzowy Debiut Roku.

Autor niniejszej recenzji wielokrotnie miał przyjemność współpracować z Maciejem Kocińskim podczas wielu koncertów, festiwali oraz w studiach nagraniowych i z pełną stanowczością stwierdza, iż Maciej Kociński należy do grona najznakomitszych saksofonistów polskich – niezwykle kreatywnych, dojrzałych, wszechstronnych i wrażliwych. Z radością pragnę również podkreślić, iż podobną opinię Maciej Kociński ma w całym środowisku muzycznym, z saksofonistami na czele.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska mgr. Macieja Kocińskiego pod tytułem *Język, środki wyrazu i koncepcje twórcze we współczesnej muzyce improwizowanej w odniesieniu do stosowanej przez mnie techniki saksofonowej, własnych kompozycji oraz autorskich aranżacji standardów jazzowych*, przygotowana pod merytoryczną opieką dra hab. Wojciecha Olszewskiego, składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz jego opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

• Dzieło artystyczne obejmuje następujące utwory:

MARCIN LUTER – SUITA NA KWARTET JAZZOWY

1. Prolog – Soli Deo Gloria
2. Część I – Sola Scriptura
3. Część II – Sola Gratia
4. Część III – Sola Fide
5. Część IV – Solus Christus
6. Część V – Thank You My Lord
7. BUTELKA Z WODĄ
8. 26-2
9. GIANT STEPS TO YOU
10. STELLA BY STARLIGH
11. AFRO BLUE

W nagraniu udział wzięli: Maciej „Kocin” Kociński – saksofon tenorowy i sopranowy, Krzysztof Dys – fortepian, Andrzej Świąs – kontrabas, gitara basowa, Krzysztof Szmańda – perkusja. Materiał został nagrany przez kwartet SOUNDCHECK, KOCIN KOCIŃSKI TRIO oraz KOCIN KOCIŃSKI SOLO PROJECT.

Autorem większości kompozycji jest Maciej „Kocin” Kociński, za wyjątkiem utworów: 26-2 autorstwa Johna Coltrane’a, *Stella by Starlight* autorstwa Victora Younga oraz *Afro Blue* autorstwa Mongo Santamarii.

Aranżacje wykonał Maciej Kociński. Nagrań kwartetu dokonano w Paweł Niegowski Studio Nagrań w Poznaniu w styczniu 2015 roku. Nagrań trio dokonano w Quality Studio w Warszawie we wrześniu 2015 roku. Nagrań solowych dokonano w Splendor i Sława Studio w Poznaniu w sierpniu 2016 roku. Reżyserzy nagrania: Marcin Górny, Michał Kupicz. Mix: Marcin Górny oraz Michał Kupicz. Mastering: Marcin Górny.

Nagrana płyta daje świadectwo wysokiego poziomu wykonawczego Pana Macieja Kocińskiego. Utwory stanowiące dzieło artystyczne wymagają swobodnego operowania instrumentem. Liczne fragmenty improwizowane wymagają od wykonawcy nie tylko doskonałego warsztatu instrumentalnego, ale także pewnego rodzaju wiedzy praktycznej dotyczącej interpretacji klasycznych opusów. Autor podkreśla, że duży wpływ na jego podejście do artykulacji miała edukacja klasyczna. To wykształcenie słyhać w niemal każdym elemencie jego gry. Znakomita emisja, budowanie ekspresji w utworach, nienaganna technika palcowa, wykorzystywanie wielu współczesnych technik wykonawczych często spotykanych w utworach klasycznych, takich jak slaptongue, podwójne staccato, oddech permanentny – to tylko wybrane umiejętności, które dla klasycznego saksofonisty należą do podstawowych elementów warsztatu, zaś dla jazzmana mogą stanowić problem. Maciej Kociński w swych interpretacjach znakomicie to wykorzystuje. „Architekt muzyczny” – to określenie, które najlepiej oddaje kunszt artystyczny doktoranta. Jego grę charakteryzuje doskonałe wycucie rytmu, umiejętność improwizowania w nieparzystych rytmach, kreatywność, wyobraźnia muzyczna oraz doskonała intuicja. Proponowana przez artystę interpretacja odznacza się ekspresją, energią i świadomością muzyczną.

Duża muzykalność, wrażliwość na barwę dźwięku, niezwykła ekspresja i budowanie solówek sprawiają, że płyty słyha się z wielką przyjemnością. Utwory Macieja Kocińskiego oparte są na skomplikowanych strukturach harmonicznym i rytmicznym. Są niezwykle porywające, dojrzałe, a artystyczne kreacje rozpoznawalne – co potwierdza indywidualność doktoranta. Jednocześnie reprezentuje on postawę ucznia wobec podejmowanych poszukiwań twórczym; jak sam podkreśla: „Świadomość pozostawania ciągłym uczniem jest bardzo ważna. Jest kluczem w pracy twórczej”. Świadczy to o wielkiej klasie i skromności Pana Kocińskiego.

Dzieło artystyczne z największą satysfakcją przyjmuję.

- Część opisowa rozprawy** jest doskonale opracowana pod względem redakcyjnym i merytorycznym. Składa się z trzech rozdziałów, 35 podrozdziałów, wstępu, zakończenia, a także streszczenia i aneksu, na który składają się: opis wybranych wydarzeń z życia Marcina Lutra oraz materiał nutowy utworów zarejestrowanych na nośniku CD. Praca liczy 164 strony, z czego 69 strony to materiały nutowe. Przedmiot pracy stanowi próba dokonania analizy języka i środków wyrazu, jakie autor rozprawy stosuje w swojej pracy twórczej i artystycznej. Praca pisemna, będąca opisem dzieła artystycznego, uzupełnia moją bardzo dobrą ocenę Pana Macieja Kocińskiego, powziętą na podstawie nagrania.
- W rozdziale pierwszym, *Wizja działalności artystycznej*, autor kreśli osobistą wizję artysty poszukującego. Na obraz ten składają się wymienione w podrozdziałach aspekty działalności artystycznej: *słuchacz, saksofonista, kompozytor, aranżer, producent, improwizator, pedagog i uczeń*. Kolejny rozdział poświęcony jest środkom wyrazu, na podstawie których saksofonista buduje własne wypowiedzi muzyczne jako improwizator (*Środki wyrazu, język, koncepcje twórcze – praktyka i zastosowanie*). Środki te opisuje kolejno w podrozdziałach: *Brzmienie, Energia w muzyce, Biegłość techniczna, Harmonia, Inspiracja, Czas w muzyce, Materiały edukacyjne, Praca w zespole*, którą dzieli na: *Zapoznanie się z materiałem dźwiękowym, Praca nad interpretacją, Praca na scenie i soundcheck, Praca w studio, Rozmowy o muzyce*. W tym rozdziale autor wskazuje również na poszukiwania inspiracji jako jeden z bardzo ważnych czynników, mających znaczący wpływ na rozwój współczesnego artysty. Ponadto dzieli się wieloletnim doświadczeniem na scenie i w studiach nagraniowych. Zamieszczone przez autora linki do przykładowych nagrań dokonanych z różnymi artystami w ostatnich latach stanowią cenny materiał porównawczy. Rozdział trzeci nosi tytuł *Analiza dzieła artystycznego*. Autor analizuje własne kompozycje oraz autorskie aranżacje standardów jazzowych. Wskazuje odrębność

koncepcji muzycznych, jakie zastosował dla poszczególnych kompozycji. Utwory zostały nagrane w kwartecie, w trio oraz solo.

- Pewien nieporządek w pojęciach i nazewnictwie rozdziałów (we wstępie rozdział pierwszy widnieje jako *Wizja artystyczna działalności twórczej*, zaś w spisie treści *Wizja działalności artystycznej*), nie obciąża przyjętych przez doktoranta tez. W pracy można spotkać też słowa potoczne (jak *gadulstwo dźwiękowe*) oraz nie zdefiniowane wcześniej pojęcia (jak *bank skal*), jednak w moim przekonaniu nie wpływają one ujemnie na wartość merytoryczną prezentowanego opisu.

Konkluzja

Praca doktorska Pana mgr. Macieja Kocińskiego, poprzez swą formę oraz twórczą treść artystyczną i edukacyjną, wkracza w sferę konkretnej wizji budowania instrumentalnej kultury muzycznej w naszym kraju. Część pisemna, w której doktorant wykazuje się zmysłem analitycznym i umiejętnością opisu środków muzycznych stosowanych w pracy twórczej, jest równie wartościowa co całe dzieło artystyczne. Na tym, moim zdaniem, polega znaczący wkład tej pracy w rozwój dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Doktoranta oraz całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorant wykazał się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę doktorską przyjmuję.

Dr hab. Paweł Gusnar, prof. UMFC

